

KÖZÉPISKOLA

1. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt

Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:

2019.03.20.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanóra

Célcsoport/osztály: 10. évfolyam (1. óra)

Modul megnevezése: Egészségügyi szolgáltatások

Témakör megnevezése: Társadalombiztosítás, egészségügyi szolgáltatási- és járulékfizetés alapfogalmak, gyakorlati tudnivalók

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

1. Feldolgozandó ismeretek: A társadalombiztosítás alapjai, az egészségügyi ellátó rendszer felépítése, védőnői szolgálat, háziorvosi szolgálat, háziorvosi ügyelet, mentők feladata, szakellátás, magán-egészségügyi szolgáltatások. Tanulói jogviszony, munkáltató, munkavállaló. Az egészségbiztosítás általános alapelvei, főbb jellemzői. Magán-egészségügy és társadalombiztosítás által finanszírozott ellátás közti hasonlóság és különbség. Európai egészségbiztosítási kártya. A társadalombiztosítás rendszere, járulékok, befizetések működésének logikája.

2. Kulcsfogalmak: társadalombiztosítás, tanulói jogviszony, munkáltató, munkavállaló, bruttó-nettó bér magán egészségügy és társadalombiztosítás által finanszírozott ellátás közti hasonlóság és különbség, előjegyzés, egészségpénztár, számlaadás, egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés, Európai egészségbiztosítási kártya, járulék, szolidaritás,

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: Informatika (internetes keresés), Matematika (százalékszámítás)

4. Kapcsolódás a többi modul között: Digitális világ – egészségtudatos eszközhasználat, Egészséges jövőkép

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei: átismétli, hogy milyen elemei vannak az egészségügyi ellátórendszernek, mi a TAJ kártya, megismeri a társadalombiztosítás alapvető fogalmait, tudja, hogy milyen egészségügyi ellátásokra jogosult, tudja, hogy mit kell tennie, hogy megmaradjon a biztosított státusza a tanulói jogviszony megszűnését követően, megismeri a bruttó bér fogalmát, illetve azt, hogyan tudja hozzávetőlegesen kiszámolni a nettó munkabért, megismeri a problémaorientált magánegészségügyi ellátás igénybevételeének lehetőségeit., megismeri az Európai egészségbiztosítási kártya fogalmát, igénylésének módját, hall a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőről (NEAK).

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

www.nav.gov.hu (Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapja)

FONTOS: Az óravázlatban található adatok és járulékösszegek változhatnak, ezért mindig ellenőrizzük a www.nav.gov.hu oldalon a járulékok aktuális összegét, illetve a vonatkozó jogszabályokat.

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 p	<p>Az egészségügyi ellátórendszer felépítése</p> <p>házi orvos, házi orvosi ügyelet, sürgősségi vagy mentők</p>	<p>I. <u>Az óra/foglalkozás bevezetése</u></p> <p><i>Ki milyen orvoshoz jár?</i></p> <p>Térjünk ki arra, hogy hogyan épül fel az egészségügyi ellátórendszer, beszéljünk az egyes szintekről, mondjunk példákat. (ábra kivetítése: Az egészségügyi ellátórendszer felépítése)</p> <p>VAGY</p> <p>Az Magyar Orvosi Kamara betegtájékoztató plakátjai segítségével (házi orvos, házi orvosi ügyelet, sürgősségi vagy mentők) ismételjük át, hogy milyen egészségügyi probléma esetén hová fordulunk.</p>	<p>közös beszélgetés</p> <p>Tanári magyarázat, frontális beszélgetés Plakátok kivetítése interaktív táblán</p>	<p>Az egészségügyi ellátórendszer felépítése (ábra)</p> <p>Kép forrása: https://docplayer.hu/1160920-Egeszsegugyi-ellatasok-finanszirozasa-2014-majus-23.html</p> <p>Plakátok forrása: Magyar Orvosi Kamara</p>

	<p>TAJ kártya – társadalombiztosítási azonosító jel</p> <p>Európai egészségbiztosítási kártya</p>	<p>Végül a bevezetésben térjünk ki arra, hogy amennyiben egészségügyi ellátásban részesülünk, milyen dokumentumra van szükség a személyi igazolvány és lakcímkártya mellett.</p> <p>Az egészségbiztosítási ellátások igénybevétele során egy sajátos azonosító számot, az ún. társadalombiztosítási azonosító jelet (közismertebb nevén TAJ) alkalmazunk. A TAJ az egészségügyi, szociális, egészség- és nyugdíjbiztosítási rendszerekben – a személyi adatok védelme érdekében bevezetett – személyt azonosító kód. A TAJ-t elsődlegesen egy kártya formátumú hatósági igazolvány (továbbiakban: TAJ kártya) igazolja, amelyet a Magyarországon született, Magyarországon élő – magyar lakcímmel rendelkező - magyar állampolgár a születésekor kap, más jogosultaknak pedig igényelni kell. Az új típusú – 2016. január hó 1-jét követően kiállított – személyi igazolvány (ún. e-kártya) is alkalmas a TAJ igazolására, ha a TAJ-t tárolja. Forrás: www.neak.gov.hu oldala</p> <p>A magyar egészségügyi szolgáltatásra jogosult személyek, akik Magyarországon, vagy az Európai Unió más tagállamában rendelkeznek állandó lakóhellyel egy másik tagállamban a magyar egészségbiztosítás terhére vehetnek igénybe – orvosilag szükséges – egészségügyi szolgáltatásokat. Ezen ellátásokra való jogosultság az Európai Egészségbiztosítási Kártyával igazolható. A kártya igényléséről és az igénybevehető szolgáltatások köréről a következő oldalon lehet tájékozódni: www.neak.gov.hu</p>	<p>TAJ kártya minta kivetítése interaktív táblán</p>	<p>interaktív tábla</p> <p>Kép forrása: NEAK</p>
5 p	Az egészségügyi	<p>II. Új ismeret átadása feladatokkal:</p> <p><i>Ki fizeti az egészségügyi ellátásunkat?</i></p> <p><i>Ha eltörik a karunk vagy influenzások leszünk, orvoshoz megyünk.</i></p> <p><i>Az orvos megvizsgál, ellát minket, kezel annak érdekében, hogy</i></p>	Tanári magyarázat	

5 perc	ellátások költségeinek Tanulói jogviszony megszűnése – társadalombiztosítás	<p><i>mielőbb meggyógyuljunk. Ez egyfajta egészségügyi szolgáltatás, amely fiatalkorúként, amíg iskolába járunk (tankötelezettségi kor jelenleg 16 év) alanyi jogon jár.</i></p> <p><i>(„alanyi jogon jár” jelentése: valamilyen élethelyzethez kapcsolódóan automatikusan jár, más feltételhez nem kötött)</i></p> <p><i>Amikor kilépünk az iskolából és amennyiben nem folytatjuk tanulmányainkat egy másik intézményben, a tanulói jogviszony megszűnik. Ezt követően munkába állás során a munkáltató fizeti a járulékokat.</i></p> <p><i>Amennyiben nem kezdődik el a munkaviszony, fontos tudnunk, hogy gondoskodnunk kell az egészségbiztosításunkról, mert az állam nem biztosítja tovább ingyenes ellátásunkat. Ezt úgy tudjuk biztosítani, hogy magunk fizetjük be a járulék összegét. Az egészségügyi szolgáltatási járulék összege magánszemélynél jelenleg 7.710 forint/hó (napi 257 forint) .(2020. január 1-jétől)</i></p> <p><i>Forrás: www.nav.gov.hu</i></p>		
5 perc	Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak Az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés	<p><i>Az előírások szerint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság lejártát (a tanulói jogviszony megszűnését) követő 15 napon belül be kell jelentkezni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz, más néven NAV-hoz, a 16T1011 jelű adat- és változásbejelentő lapon. A nyomtatvány a www.nav.gov.hu honlapról letölthető, és benyújtható ügyfélkapun keresztül elektronikusan vagy nyomtatva postán, illetve személyesen az ügyfélszolgálaton.”</i></p> <p><i>(Forrás: 91. információs füzet - Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak és az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés 2019.05.27.)</i></p> <p>https://nav.gov.hu/search/searchresults?query=eg%C3%A9szs%C3%A9g%C3%BCgyi+szolg%C3%A1ltat%C3%A1si+j%C3%A1rul%C3%A9k&ddn=folderTitlePath:Inform%C3%A1ci%C3%B3s_f%C3%BCzetek&ddn=-</p>	<p>egyéni kutatómunka</p> <p>csoporthmunka</p> <p>Tanári magyarázat –</p>	<p>interneteléréssel rendelkező mobiltelefon vagy számítógép</p> <p>Táblán kivetíteni: 1. Melléklet</p>

5 perc	<p>A társadalombiztosítás rendszere járulékok, befizetések működésének logikája</p> <p>Az egészségbiztosítás általános alapelvei: szolidaritás, verseny, biztonság</p> <p>Az egészségbiztosítás főbb jellemzői</p>	<p>Feladat: A tanulók keressenek rá a fenti dokumentumban a rájuk vonatkozó részre. (Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak és az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés c. dokumentum) Hangsúlyozzuk, hogy ez a hivatalos oldal, itt tudnak hiteles és aktuális információkhoz jutni a későbbiekben is.</p> <p>Opcionális feladat: Tegyünk fel kérdéseket az adott oldalról, csoportos munka keretében próbálják megtalálni a válaszokat.</p> <p><i>A társadalombiztosítás a társadalom tagjainak közös kockázatvállalása alapján működő rendszer, az állam által működtetett szociális ellátórendszer része, amelynek fenntartásához járulékokkal és különböző formájú befizetésekkel kell hozzájárulni. Az egészségbiztosítás keretében a társadalom tagjai betegség esetén közösségi pénzügyi alapról fizetett egészségügyi ellátást kapnak.</i></p> <p><i>A következőkben nézzük meg, melyek az egészségbiztosítás általános alapelvei. Tudtok-e mondani ilyen alapelvet?</i> Jó, ha a válaszok között szerepelnek a következő fogalmak, amennyiben nem, fejtsük ki: Szolidaritás: senki nem maradhat megfelelő ellátás nélkül, nem alakulhatnak ki szegényeket vagy gazdagokat biztosító társaságok; Verseny: a biztosított választhat a biztosítók, a biztosítók pedig a szolgáltatók között, ami minőségjavulást eredményez; Biztonság: stabil rendszer és felügyelet biztosítása.</p> <p><i>Az egészségbiztosítás jellemzője, hogy általában a társadalom többsége számára kötelező; forrásai: adók, járulékok, egyéni befizetések és ún. egyéb bevételek (pl. a gyógyszergyártók speciális befizetései stb.); a befizetett</i></p>	frontális előadás	
--------	--	---	-------------------	--

		<p>összeg mértékét jogszabály határozza meg (pl. Magyarország, Franciaország, Hollandia), vagy a biztosítók egyénileg (pl. Németország) illetve a biztosítók szövetsége (pl. Luxemburg). (Forrás: Egészségbiztosítás dióhéjban In: Infojegyzet, 2017/37. 2017.május 2. https://www.parlament.hu/documents/10181/1202209/Infojegyzet_2017_37_egeszsegbiztositas_diohejban.pdf/523f14bc-bc9b-4367-b9d1-050ff8eb80aa)</p>		
5 perc	<p>a magán-egészségügyi ellátások</p> <p>társadalombiztosítási járulék, SZJA</p>	<p>II. Új ismeret átadása feladatokkal, megfigyelésekkel, gyakorlatokkal</p> <p><i>A térítésmentesen igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások mellett van olyan szegmense az ellátásoknak, melyek költségtérítésesen vehetők igénybe. Szerintetek miért fordulunk magán-egészségügyi ellátáshoz, ha egyszer „ingyen” is van?</i></p> <p>FONTOS: <i>A társadalombiztosítási ellátás sem ingyen van, hanem levonják a munkabérből! Ha majd a jövőben elhelyezkedtek, munkát vállaltok, jó, ha tudjátok: (Példa a munkavállaló által fizetendő társadalombiztosítási járulék számítására) Amennyiben a foglalkoztatott 300 000 forint bruttó bér felvételére jogosult, ez az összeg számít bele összevont adóalapjába. Ez után $300.000 \cdot 0.185 = 55.500$ forint társadalombiztosítási járulékot és $300.000 \cdot 0.15 = 45.000$ forint Személyi jövedelemadót köteles fizetni. Ezeket az összegeket a munkáltató a béréből levonja, ezért a két járulék elszámolása után: $300.000 - 55.500 - 45.000 = 199.500$ Ft. nettó bére jogosult.</i></p> <p>A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) által finanszírozott ellátások mellett magánegészségügyi ellátások is vannak. A következő táblázatban látható a két ellátási forma közötti</p>	frontális témafelvetés, megbeszélés	<p>2. Melléklet – Bruttó bér alapján fizetendő járulékok 2020. július 1-től.</p> <p>3. Melléklet – NEAK által finanszírozott ellátások és a</p>

		különbség: 3. Melléklet felvetítése		magán-egészségügyi ellátások közti különbség
--	--	-------------------------------------	--	--

10 perces kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 10. osztály (1. óra)

Modul megnevezése: Egészségügyi szolgáltatások

Témakör megnevezése: Társadalombiztosítás, egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés- alapfogalmak, gyakorlati tudnivalók

Órakeret/Időtartam: 10 perces blokk (45 perces órából/foglalkozásból kiemelve)

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
1 perc	A társadalombiztosítás rendszere járulékok, befizetések működésének logikája	I. Az óra/foglalkozás bevezetése <i>A társadalombiztosítás a társadalom tagjainak közös kockázatvállalása alapján működő rendszer, az állam által működtetett szociális ellátórendszer része, amelynek fenntartásához járulékokkal és különböző formájú befizetésekkel kell hozzájárulni. Az egészségbiztosítás keretében a társadalom tagjai betegség esetén közösségi pénzügyi alapról fizetett egészségügyi ellátást kapnak.</i>		
5 perc	Az egészségügyi ellátások költségeinek	II. Az óra/foglalkozás témájának bevezetése és az ismeret/tudásátadás (megvalósítás) <i>Ki fizeti az egészségügyi ellátásunkat?</i> <i>Ha eltörik a karunk vagy influenzások leszünk, orvoshoz megyünk. Az orvos megvizsgál, ellát minket, kezel annak érdekében, hogy mielőbb meggyógyuljunk. Ez egyfajta egészségügyi szolgáltatás, amely fiatalokként, amíg iskolába járunk</i>		

	Tanulói jogviszony megszűnése – társadalombiztosítás	<p>(tankötelezettségi kor jelenleg 16 év) alanyi jogon jár. („alanyi jogon jár” jelentése: valamilyen élethelyzethez kapcsolódóan automatikusan jár, más feltételhez nem kötött) Amikor kilépünk az iskolából és amennyiben nem folytatjuk tanulmányainkat egy másik intézményben, a tanulói jogviszony megszűnik. Ezt követően munkába állás során a munkáltató fizeti a járulékokat. Amennyiben nem kezdődik el a munkaviszony, fontos tudnunk, hogy gondoskodnunk kell az egészségbiztosításunkról, mert az állam nem biztosítja tovább ingyenes ellátásunkat. Ezt úgy tudjuk biztosítani, hogy magunk fizetjük be a járulék összegét. Az egészségügyi szolgáltatási járulék összege magánszemélynél jelenleg 7.710 forint/hó (napi 257 forint). (2020. január 1-jétől)</p> <p>Forrás: www.nav.gov.hu</p>		
4 perc		<p>III. Összefoglalás</p> <p>Szituációs feladat az ismeretek összegzésére:</p> <p>1. TAJ kártya - TB témakör</p>	Szituációs feladat	

Kép forrása: Freepik.com

Válasz:

Abban az esetben, ha a nappali tagozatos tanuló, hallgató elvégzi az iskolát és már a diákigazolványa sem érvényes, de nem tud elhelyezkedni, akkor az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsága megszűnik, ezért havonta 7500 forint (napi 250 forint) egészségügyi szolgáltatási járulékot kell fizetnie). Forrás: 91. információs füzet - Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultak és az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés 2019.05.27.

https://nav.gov.hu/search/searchresults?query=eg%C3%A9szs%C3%A9g%C3%BCgyi+szolg%C3%A1ltat%C3%A1si+j%C3%A1rul%C3%A9k&ddn=folderTitlePath:Inform%C3%A1ci%C3%B3s_f%C3%BCzetek&ddnn=-

2. Melléklet – Bruttó bér alapján fizetendő járulékok 2020. július 1-től.

Bruttó bér alapján fizetendő járulékok 2020. július 1-től		
	Járulék megnevezése	Fizetendő adó vagy járulék mértéke a bruttó bér alapján
A munkáltató fizeti munkavállalója után	Szociális hozzájárulási adó (mértéke 15,5%-ra csökkenhet 2020. július 1-től)	15,5 százalék (jelenleg 17,5 százalék, a csökkentésről még nincs hivatalos döntés!)
	Szakképzési hozzájárulás (mértéke 1,5% 2020-ban)	1,5 százalék
Összes munkáltatói kötelezettség a bruttó bér alapján:		17 százalék
Munkavállalótól levonásra kerül	Személyi jövedelemadó (mértéke 15% 2020-ban)	15 százalék
	Társadalombiztosítási járulék	18,5 százalék (10+4+3+1,5 százalék)
Összes levonás a bruttó bérből:		33,5 százalék

Forrás: <https://officina.hu/gazdasag/220-jarulekok-2020-tb-jarulek-nyugdijjarulek>

3. Melléklet – NEAK által finanszírozott ellátások és a magán-egészségügyi ellátások közti különbség

NEAK által finanszírozott ellátások	Magán-egészségügyi ellátások
<p>alapellátás szakorvosi ellátás fekvőbeteg ellátás rehabilitáció utógondozás</p> <p>Előnyök: ingyenesen igénybe vehető (TB mellett), komplex egészségügyi problémák esetén megoldás Hátrányok: olykor hosszú várakozási idő</p>	<p>elsősorban szakorvosi ellátás de fekvőbeteg ellátás is Példa: Szakorvosi ellátás: bőrgyógyászati ellátás, anyajegy szűrés, nőgyógyászati szűrés és ellátás, fül-orr-gégészeti problémák, allergia kivizsgálás, gasztroenterológia stb.</p> <p>Fekvőbeteg ellátás: Szülészet, kisebb műtétek elsősorban, illetve ortopédiai protézis műtétek</p> <p>Előnyök: konkrét, nem súlyos problémával, illetve szűrés céljából, előre egyeztetett közeli időpontban van lehetőség vizsgálatra, sokszor megoldásra.</p> <p>Hátrányok: költséges, nem garantált, hogy az állami, támogatott kezeléseknél jobb ellátást kapunk.</p>